

skalde begraves, gif en Overretssagsfører op til Politidirecteuren og bad, om man ikke vilde lade Manden i Humanitetens Navn gaae ud af Fængslet imod hans — Sagsførers — Caution; og det skete ogsaa, Manden fik altsaa dog Lov til at følge sin Kone til Jorden. Der er ogsaa flere Gange i de offentlige Blade blevet anket over Arrestlocalet her i Byen. Jeg kjender det ikke, men jeg skal kun sige, at jeg kjender et Tilfælde, hvor man har nægtet en Mand Ret til nogle Timer om Dagen at forlade Arresten for at faae frisk Luft. Den synes ikke at kunne faaes i Arrestlocalet, efter hvad der foreligger; men nægtet hans Væge havde erklæret, at hans Helbred vilde blive aldeles nedbrudt, hvis han ikke fik frisk Luft, kunde Politiet dog ikke give ham en saadan Tilladelse. Der er mig ogsaa et Tilfælde bekendt, hvor en Skyldner, der sad i Gjælds-fængsel, fik af sin Creditor Tilladelse til at gaae ud nogle Timer for at erholde frisk Luft, men saa var der en anden Creditor — thi han sad for to Creditorer —, som ikke vilde give sin Tilladelse dertil, og saa maatte han blive siddende. Jeg skal endnu bemærke, at Hunsarrest ganske vist kan træde istedetfor det egentlige Gjælds-fængsel, naar der er Sygdom tilstede, men naar Sygdommen bestaaer i, at en Mand ikke kan faae frisk Luft, kan Hunsarrest jo ikke hjælpe.

Endnu skal jeg blot med et Par Ord omtale den Argumentation, som hyppigst opstilles til Forsvar for Gjælds-fængsel. Man siger, at det er nødvendigt for Crediten, — det var jo det, Stænderne sagde i 1846 —; det bliver kun benyttet lidet, men netop deri ligger formeentlig et Deviis for, at det virker ved sin blotte Tilværelse. Man kunde i Forbindelse hermed nævne, at der — hvad der er mig bekendt — affiges langt flere Arrestdecreter, end der fuldbyrdes; naar først Decretet er affagt, komme som oftest Pengene — hvorfra de saa komme. Man kan fremdeles tilføie, at det dog sædvanligviis kun er imod Svindlere, at Gjælds-fængsel bliver anvendt, og at Folk trykke sig ved at anvende det, især imod deres Væsesfæller. Denne Argumentation skal jeg nu gaae noget nærmere ind paa. Jeg vil for det Første paastaae, at den Credit, der

støtter sig til Gjælds-fængsel, er ikke værd at beskytte. Der er ingen respectabel Kjøbmand, der handler med en Mand, som ikke frembyder anden Garanti og Sikkerhed end den, at han kan sættes i Fængsel bagefter. Det er blevet sagt mig af erfarne Kjøbmænd, at i en solid Forretning giver man ikke Credit i den Tanke, at Gjælds-fængsel skalde kunne yde Sikkerhed og staae Betaling. I den daglige saakaldte lille Handel er det vistnok heller ikke Tilfældet. En Urtekræmmer kan være nødt til at give Credit i et ikke ringe Omfang, men det falder ham dog neppe ind at give en Ubestemt Credit indtil 50 Rd., og saa stor skal Fordringen jo være, for at en Mand skal kunne sættes i Gjælds-fængsel. Det er vistnok her, som det er blevet oplyst i det franske Senat, at det var i Paris, at det nemlig meest var Agerfarte, Commissionairer og lignende Folk, som benyttede sig af dette Tvangsmiddel, og at de, de benyttede det imod, for det Meste vare Litterater, Kunstnere og andre Smaa-folk, som vare salbne i Hænderne paa dem. Det kan maaskee ogsaa siges, at Credit-systemet er hos os blevet udviklet noget vel stærkt, og at det ikke vilde være til nogen Glæde, om man ved Afstæffelsen af Gjælds-fængsel blev noget forsigtigere med at give Credit til ubekjendte Folk uden nogen Sikkerhed. Har man tænkt paa Gjælds-fængsel ved at give Crediten og bagefter vil anvende Gjælds-fængsel for at faae Pengene, saa vil man saare ofte berede sig Stusselser. En Sagsfører har derom tilskrevet mig et Brev, hvoraf jeg med den høitærede Formands Tilladelse skal oplæse kun to Linier. De lyde saaledes: „Om det end maa indrømmes, at Frygt for Gjælds-fængsel kan bringe Enkelte til at betale, saa har jeg endnu ikke oplevet det Tilfælde i min Praxis, at Creditor ved Anvendelse af Gjælds-fængsel har opnaaet Andet end at blive af med endnu flere Penge, og maaskee undertiden tillige at faae tilfredsstillt sin Hævnløst“. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvem Gjælds-fængsel anvendes imod, da skal jeg erkjende, at der virkelig er Folk, som man kunde unde Gjælds-fængsel, saaledes bære de sig ad imod deres Creditorer; men det er ikke muligt at indrette det saaledes, at det kun kan ramme saadanne Folk, og navnlig